Asiantuntijalausunto
HE 95/2018 vp
Kuuleminen 13.9.2018

Elintarviketurvallisuusvirasto	Pvm	Dnro
Eläinten terveyden ja lääkitsemisen yksikkö	11.9.2018	Evira/4658/0004/2018

Eduskunta
Maa- ja metsätalousvaliokunta

Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi ympäristönsuojelulain ja eläimistä saatavista sivutuotteista annetun lain muuttamisesta HE 95/2018 vp

Suomen aloitteesta valmisteltu sivutuoteasetuksen täytäntöönpanoasetuksen muutos (EU) 2017/1262, jota on sovellettu 2 päivästä elokuuta 2017 alkaen, antaa mahdollisuuden polttaa hevosen ja muiden tuotantoeläinten lantaa polttoaineena ilman jätteenpolton vaatimuksia.

EU:n sivutuoteasetuksen soveltaminen ei lähtökohtaisesti kuulu ympäristönsuojelulain mukaisten lupa- ja valvontaviranomaisten toimivaltaan, vaan kyse on maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalaan kuuluvasta sääntelystä. Sivutuotelain mukaan sivutuotteita polttavien laitosten hyväksyntä ja valvonta kuuluu kunnaneläinlääkärille. Asetuksen (EU) 2017/1262 sääntelyn mukaan kansalliset lannanpolttoa helpottavat poikkeukset voi kuitenkin myöntää ympäristöasioista vastaava jäsenvaltion toimivaltainen viranomainen. Asetus ei estä soveltamasta ympäristölainsäädännössä asetettuja päästöjen raja-arvojen laskentasääntöjä, kun tuotantoeläinten lantaa poltetaan yhdessä muiden polttoaineiden tai jätteen kanssa. Laskentasääntöinä käytettäisiin jo käytössä olevia monipolttoaineyksikön päästöraja-arvojen laskentakaavoja. Laskentakaavojen käyttömahdollisuudella olisi positiivinen vaikutus lannan polttoainekäytölle.

Asetuksen (EU) 2017/1262 täytäntöönpano on haasteellista ja on edellyttänyt uudenlaista ympäristönsuojelulain ja eläimistä saatavista sivutuotteista annettuun lain yhteensovittamista. Maa- ja metsätalousministeriö ja ympäristöministeriö ovat lakimuutosehdotuksissaan onnistuneet kiitettävästi haasteellisen EU asetuksen täytäntöönpanossa.

Evira pitää kannatettavana ja hallinnollista taakkaa pienentävänä ehdotusta, jonka mukaan sivutuotelain mukaista kunnaneläinlääkärin hyväksyntää eikä valvontaa vaadittaisi tuotantoeläinten lantaa polttavilta laitoksilta, jos laitos on rekisteröity tai saanut luvan ympäristönsuojelulain nojalla eikä laitoksen yhteydessä pidetä tuotantoeläimiä. Eläintautien leviämisen vaara on tällaisten laitosten kohdalla pieni ja näin vältettäisiin päällekkäinen viranomaistyö.

Muiden lantaa polttavien laitosten hyväksyntä ja valvonta tullee aluksi olemaan sekä valvontaviranomaisille että toimijoille haastavaa, koska prosessi on monivaiheinen ja uudenlainen. Käytännön ohjeistuksen laatiminen onkin ensiarvoisen tärkeää. Ohjeistuksen tulee kattaa sekä ympäristö- että sivutuotepuolen lainsäädännön oleelliset vaatimukset auki kirjoitettuna. Parhaiten tämä toteutuu ministeriöiden ja Eviran laatimalla yhteisohjeella. Ohjeen valmistelu onkin käynnissä. Lisäksi arvio lantaa polttavan laitoksen hankinta- ja käyttökustannuksista, mukaan lukien vuosittaisten päästömittausten hinta, olisi tarpeen selvittää etenkin tilakohtaisten polttolaitosten osalta.

Elintarviketurvallisuusvirasto Evira
Mustialankatu 3, 00790 HELSINKI
Puh. 029 530 0400 ● Faksi 029 530 4350
etunimi.sukunimi@evira.fi ● www.evira.fi

Livsmedelssäkerhetsverket Evira
Mustialagatan 3, 00790 HELSINGFORS
Tel. 029 530 0400 ● Fax 029 530 4350
förnamn.efternamn@evira.fi ● www.evira.fi

Finnish Food Safety Authority Evira
Mustialankatu 3, FI-00790 HELSINKI, Finland
Tel. +358 29 530 0400 ● Fax +358 29 530 4350
firstname.lastname@evira.fi ● www.evira.fi

Elintarviketurvallisuusvirasto
Eläinten terveyden ja lääkitsemisen yksikkö

Pvm
11.9.2018

Dnro
Evira/4658/0004/2018

Evira yhtyy hallituksen esityksen näkemykseen siitä, että ravinteiden kierrätyksen ja lannan maanparannusvaikutusten kannalta hevosenlannan kuten muidenkaan tuotantoeläinten lantojen polttoainekäyttöä ei voida pitää ympäristövaikutusten ja ravinteiden kierrättämien tavoitteiden kannalta optimaalisena vaihtoehtona. Lannan suoran peltokäytön lisäksi myös lannan käyttö jalostettuna lannoitevalmisteena tulisi olla etusijalla. Poltto tulisi myös toteuttaa siten, että tuhkaan jäävät ravinteet voidaan hyödyntää lannoitevalmisteena ja vasta viimeisenä vaihtoehtona hävittää jätteenä.

Sirpa Kiviruusu
Yksikönjohtaja